

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000888

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ по Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії "Про видачу диплома доктора філософії Шумкову І.О." від 15.05.2025 р. №65

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шумков Ігор Олександрович

2. Igor O. Shumkov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 29-04-2025

Спеціальність за освітою: Педагогіка вищої школи

Місце роботи здобувача: Військовий інститут Одеського національного політехнічного університету

Код за ЄДРПОУ: 24983020

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 10, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8045

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.35.07, 78.21.11

Тема дисертації:

1. Формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу
2. Formation of Professional Competence of Future Military Intelligence Officers in the Conditions of the Information and Educational Environment of a Higher Military Educational Institution

Реферат:

1. Дисертація присвячена проблемі формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового закладу освіти. У дослідженні вирішено наукове завдання щодо обґрунтування педагогічних умов формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового закладу освіти, розроблення структурно-функціональної моделі та експериментальної перевірки їх ефективності. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: – уперше визначено і теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу

(підвищення мотиваційної основи майбутніх офіцерів військової розвідки до збагачення фахової компетентності; розширення можливостей інформаційно-освітнього середовища для посилення практичної підготовленості майбутніх офіцерів; поетапне формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища; організація самостійної роботи шляхом підвищення ефективності пізнавальної діяльності майбутніх офіцерів); розроблено структурно-функціональну модель формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу з такими складниками: соціально-обумовлена мета, завдання, методологічні підходи, принципи, функції освітнього процесу, організаційно-педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки, особливості організації такого процесу в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу, етапи формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу (мотиваційний, діяльнісний, продуктивний), методи, засоби, форми, технології, освітні компоненти, освітня діяльність майбутніх фахівців; компоненти (мотиваційно-вольовий, когнітивно-результативний, особистісно-акмеологічний, операційно-діяльнісний), критерії, показники рівнів сформованості фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки; результат; – удосконалено робочі програми навчальних дисциплін «Процеси прийняття військових рішень», «Військова розвідка», «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця», критерії (усвідомлення потреб, прагнень готовності майбутніх офіцерів військової розвідки до професійної діяльності; сформованість пізнавальної активності майбутніх офіцерів військової розвідки у процесі професійної підготовки; розвиненість провідних значущих якостей для досягнення особистісних і професійних результатів; наявність сформованих фахових умінь і навичок до результативного виконання професійної діяльності), показники рівнів сформованості фахової компетентності (низький, середній, достатній, високий) майбутніх офіцерів військової розвідки; результат. – уточнено зміст понять «компетентність», «фахова компетентність». Подальшого розвитку набули теоретичні й методичні аспекти формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу. Практичне значення одержаних результатів полягає в удосконаленні робочих програм навчальних дисциплін «Процеси прийняття військових рішень», «Військова розвідка», «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця» і дидактичних матеріалів для наведених навчальних дисциплін (лекції, практичні та групові завдання, завдання для самостійної роботи), розробці робочої програми вибіркової дисципліни «Спеціальна підготовка підрозділів військової розвідки» й дидактичних матеріалів (практичні завдання, завдання самостійної роботи), розробці методичних рекомендацій до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Процеси прийняття військових рішень» для формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки та їх упровадження у практику роботи ВВНЗ. Окремі положення можуть бути використані для розроблення нормативної документації та навчально-методичних матеріалів у ВВНЗ, що готують здобувачів освіти галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил).

2. The dissertation is devoted to the problem of forming the professional competence of future military intelligence officers in the conditions of the information and educational environment of a higher military educational institution. The research solved the scientific task of substantiating the pedagogical conditions for the formation of professional competence of future military intelligence officers in the information and educational environment of a higher military educational institution (HMEI), developing a structural-functional model and experimentally verifying their effectiveness. The scientific novelty of the obtained results is that: – for the first time, the organizational and pedagogical conditions for the formation of professional competence of future military intelligence officers in the conditions of the information and educational environment of HMEI were defined and theoretically substantiated (increasing the motivational basis of future military intelligence officers to enrichment of professional competence, expansion of information and educational environment for strengthening the practical training of future military intelligence officers, organization of independent work increasing the

effectiveness of the cognitive activity of future officers); a structural-functional model of the formation of professional competence of future military intelligence officers was developed in the conditions of the information and educational environment of HMEI with the following components: socially determined goals, tasks, methodological approaches, principles, functions of the educational process, organizational and pedagogical conditions for the formation of the professional competence of future military intelligence officers, the peculiarities of the organization of such a process in the conditions of the information and educational environment of a higher military educational institution, the stages of the formation of the professional competence of future military intelligence officers in the conditions informational and educational environment of a higher military educational institution (motivational, activity, productive), methods, means, forms, technologies, educational components, educational activities of future specialists); components (motivational-volitional, cognitive-resultative, personal-acmeological, operational-activity), criteria, indicators of the levels of formation of professional competence of future military intelligence officers; result; – the working programs of the educational disciplines «Military decision-making processes», «Military intelligence», «Modeling of educational and professional training of a specialist», criteria (awareness of the needs, aspirations of the readiness of future military intelligence officers for professional activities); the formation of cognitive activity of future military intelligence officers in the process of professional training; the development of important qualities for achieving personal and professional results; the presence of professional skills and skills for the effective performance of professional tasks activity), indicators of the levels of formation of professional competence (low, average, sufficient, high) of future military intelligence officers were improved; – the meaning of the concepts «competence», «professional competence» has been clarified. The theoretical and methodical aspects of the formation of professional competence of future military intelligence officers gained further development in the conditions of the information and educational environment of the higher military educational institution. The practical significance of the obtained results lies in the improvement of the working programs of the educational disciplines «Military decision-making processes», «Military intelligence», «Modeling of educational and professional training of a specialist» and didactic materials for these educational disciplines (lectures, practical and group tasks, tasks for independent work), the development of the work program of the selective discipline «Special training of military intelligence units» and didactic materials (practical tasks, tasks of independent work), the development of methodological recommendations for conducting practical work in the educational discipline «Military decision making processes» for the formation of professional competence of future military intelligence officers and their implementation in the work practice of the HMEI. Separate provisions can be used for the development of normative documentation and educational and methodological materials at HMEI, which prepare students of education in the field of knowledge 25 Military sciences, national security, security of the state border in the specialty 253 Military management (by types of Armed Forces).

Державний реєстраційний номер ДіР: 0120U104278

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шумков, І. О. (2022b). Структура та компоненти сформованості фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки у вищому військовому навчальному закладі. Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 16, 318–334. <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2022-16-318-334>.

- Шумков, І. О. (2023b). Стан сформованості фахової компетентності майбутніх фахівців військової розвідки в інформаційно-освітньому середовищі ВВНЗ. Освітологічний дискурс. Наукове електронне фахове видання, 4(43), 169–179. <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2023.410>.
- Шумков, І. О. (2024c). Організаційно-педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря, Ред. упоряд.), 71(3), 315–319. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-3-51>.
- Шумков, І. О. (2024d). Концептуальні підходи формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. Молодь і ринок, 3(223), 160–164. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.299226>.
- Шумков, І. О. (2024b). Інноваційні технології і методи підготовки майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. Інноваційна педагогіка, 68(2), 77–80. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.16>.
- Шумков, І. О. (2024e). Структурно-функціональна модель формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. Соціальна робота та освіта, 11(1), 83–92. Doi: 10.25128/2520-6230.24.1.7.
- Шумков, І. О. (2024f). Перевірка сформованості фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал, 6(226), 153–58. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305367>.
- Шумков, І. О., Романишина, Л. М. (2021a). Деякі проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців військової розвідки. Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (с. 205–208). Тернопіль : ЗУНУ.
- Шумков, І. О. (2022a). До проблеми розвитку інформаційно-освітнього середовища вищого військового навчального закладу. Спільні дії військових формувань і правоохоронних органів держави: проблеми та шляхи вирішення в умовах воєнного стану. Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (с. 105–106). Одеса : Військова академія (м. Одеса).
- Шумков, І. О. (2023a). Використання формувального оцінювання в освітньому процесі майбутніх офіцерів військової розвідки. Вісімнадцяті педагогічні читання пам'яті М. М. Дарманського: організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Матеріали всеукраїнська науково-практичної конференції (с. 109–111). Хмельницький : ХГПА.
- Шумков, І. О. (2024a). Інформаційно-освітнє середовище формування фахової компетентності майбутніх фахівців військової розвідки у ВВНЗ. Методологія сучасних наукових досліджень. Збірник наукових праць учасників Ювілейної XX Міжнародної науково-практичної конференції (с. 203–205). Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11527641>.
- Шумков, І. О. (2024b). Використання цифрових технологій в процесі підготовки майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи. Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (с. 89–93). Тернопіль : ТНПУ ім. Володимира Гнатюка.
- Шумков, І. О., Рудинський, В. В., Бондаренко, А. П., & Пікус, Д. Л. (2022c). Процедура управління військами (TLP) : навчальний посібник. Одеса : Військова академія, 120 с.
- Шумков, І. О., & Соколовський, О. М., (2013b). Взвод у розвідувальному дозорі : навчально-методичний посібник, Одеса, Військова академія, 86 с.
- Фелько, М. В., Трутнев, С. Г., Шумков, І. О., & Кондратенко, О. І. (2020a). Підготовка тактичних підрозділів (SOTU) Сил спеціальних операцій до виконання завдань за призначенням. (Процедури управління військами TLP) : навчальний посібник. Одеса, Військова академія, 170 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104278

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романишина Людмила Михайлівна

2. Liudmyla M. Romanyshyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дяков Святослав Іванович

2. Sviatoslav I. Diakov

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125516

Місцезнаходження: , Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Торічний Олександр Володимирович
2. Oleksandr V. Torichnyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кришук Богдан Степанович
2. Bogdan S. Kryshchuk

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сівак Наталія Антонівна
2. Nataliia A. Sivak

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

